

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมของโลกปัจจุบัน เป็นสังคมของข้อมูลและข่าวสารที่มีความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมซึ่งมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลในสังคมต้องติดต่อสื่อสารเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสารถึงความรู้สึก หรือถ่ายทอดความคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมถึงการศึกษาหาข้อมูลความรู้ หรือถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กัน ภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้สรรพสิ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมาใหม่ ๆ ตลอดเวลา และถูกใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ประชากรทั่วทุกมุมโลก ทั้งการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญที่จะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่นเพื่อความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545ค, หน้า 1)

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราว วัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545ค, หน้า 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดอันดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และการสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ โดยสถานศึกษาจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนในทุกช่วงชั้น และจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่มีความลึกและเข้มข้น การเรียนภาษาต่างประเทศไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนที่ดี ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาการจัดการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตัวเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งพาตนเองได้ (learner independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (lifelong learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเริ่มมาตั้งแต่ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษามีโอกาสได้เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลที่ได้รับคือ ภายหลังจากที่ได้เรียนภาษาอังกฤษมาระยะเวลาหนึ่ง นักเรียนส่วนใหญ่ฟังภาษาอังกฤษไม่รู้เรื่อง พูดภาษาอังกฤษได้น้อย หรือพูดไม่ได้เลย ความสามารถในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อความที่ตนอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำ รู้คำศัพท์น้อย ไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องพอควรแก่ระดับชั้น นับว่าเป็นการสิ้นเปลืองเวลาโดยไร้ผลไม่คุ้มค่า ถึงแม้ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาี้ จะได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น การประชุม สัมมนาเพื่อหาทางจัด

ปัญหาต่าง ๆ โดยการปรับปรุงหลักสูตร แบบเรียน และสื่อตลอดจนคู่มือครูให้มีคุณภาพในการสอน ทำการอบรมการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพิ่มชั่วโมงการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ ชั้นมัธยมศึกษา แต่ปัญหาเหล่านั้นก็ยังไม่หมดไป ประเทศไทยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนก่อนไปในทางเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่ไปกับองค์ประกอบ 3 ประการของภาษา คือ ระบบเสียง คำศัพท์ และ โครงสร้างไวยากรณ์ โดยเฉพาะไวยากรณ์ ซึ่งมีการมุ่งเน้นในด้าน โครงสร้างมากจนเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความกังวล ไม่มั่นใจ และ สับสน รวมถึงการเรียนการสอนของไทยยังขาดการฝึกทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะ การฟัง และการพูด นักเรียนจึงพูดและสื่อสารภาษาอังกฤษไม่ได้ ซึ่งถ้าจะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริงแล้วเด็กไทยอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบไทย ๆ แทบจะไม่มีโอกาสได้ พูดภาษาอังกฤษเลย นอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น (สุมิตรา อังควัฒนกุล, 2535, หน้า 14-15) จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วแม้ว่าจะเริ่มเรียนมาตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนจบมหาวิทยาลัย

สภาพของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังมีอีกมากมาย จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย จากอดีตถึงปัจจุบันพบว่ายังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร แม้ว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษทุกระดับ จะมีเป้าหมายที่มุ่งไปสู่การสื่อสาร ดังเช่น วารุณี จันทรานูวัฒน์ (2540, หน้า 121) ที่กล่าวถึงปัญหาว่า ถึงแม้ว่านักเรียนจะเรียนภาษาอังกฤษเป็นเวลานานเท่าไรก็ตาม แต่ก็ ไม่สามารถใช้ภาษาที่เรียนมาสื่อความหมายให้คนอื่นเข้าใจได้ เพราะนักเรียนมีความรู้ ด้านไวยากรณ์น้อย จึงมีความกังวลในด้านการใช้ไวยากรณ์จนไม่สามารถนำภาษาไปใช้ ในการสื่อสารได้ ซึ่งจัดว่าเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็คือ การจัดการเรียนการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษกระทำเพียงแต่อธิบายกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ โดยไม่มีกิจกรรมฝึกให้นักเรียนสามารถใช้ไวยากรณ์เพื่อการติดต่อสื่อสารได้ ในสถานการณ์จริง และไม่คิดค้นวิธีสอนไวยากรณ์ใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนุกสนานในการเรียน ซึ่ง สงบ ลักษณะ (2541, หน้า 1) ได้กล่าวถึงปัญหานี้ไว้ อย่างน่าสนใจเช่นกันว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยนั้น นักเรียนเรียนมาเป็นเวลาหลายปี แต่ยังไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ไม่ดีทั้งการตอบรับและ

การแสดงออก ซึ่งจะเน้นการฝึกทำซ้ำ ๆ ในคำ ประโยค ไวยากรณ์ ที่ไม่มีแรงจูงใจ นำเบื่อและไม่เกิดการเรียนรู้ภาษาเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง การไม่มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาให้เกิดขึ้นภายในตัวของนักเรียนเอง และครูสอนภาษาแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของนักเรียนมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงเป้าหมายของการเรียนรู้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร รวมถึง Nunan (1999, p. 87) ก็ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเก่านี้ ผู้เรียนแทบจะไม่มีโอกาสได้รับการกระตุ้น หรือสนับสนุนให้ใช้ทักษะทางภาษาอย่างจริงจังเลย นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติเพียงแคในชั้นเรียน และนั่นก็เพียงพอหน้าที่ที่ต้องใช้อย่างจำกัดในห้องเรียนเท่านั้นเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะ (skill) จึงต้องได้รับการฝึกฝน (practice) อย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอในระยะเวลาที่พอเหมาะจนเป็นการเข้าใจภาษาโดยอัตโนมัติ และเป็นธรรมชาติ จึงนับได้ว่า เป็นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง แต่ในความเป็นจริงนั้นการเรียนการสอนของไทยมักไม่ให้ความสำคัญกับการสอน โดยเฉพาะการฝึกทักษะทั้ง 4 ซึ่งมีน้อยมาก จึงทำให้นักเรียนไทยพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ประกอบกับชั่วโมงการเรียนการสอนที่น้อยเกินไปเพียง 3-4 คาบต่อสัปดาห์ จึงต้องยอมรับความจริงว่าทำไมเด็กไทยจึงเรียนภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควร การที่จะให้คนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ดีนั้น เป็นปัญหามานานแล้ว เพราะคนไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาแม่อยู่แล้วจึงมีโอกาสดูฝึกใช้ภาษาอังกฤษไม่มากนักจึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเทคนิคและวิธีการสอน หรือนำเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยสร้างคุณภาพของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยให้ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอนจัดว่า เป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพราะช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง ทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน บทเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น ซึ่งสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสอนภาษาอังกฤษ เนื่องจากแนวการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งแต่ก่อนครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนจึงถูกลดบทบาทมาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนแทน นักเรียนจึงมีโอกาสดูฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางภาษา จึงเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวกลางถ่ายทอด

ความรู้ และทักษะไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพคือ สื่อการสอน ในพระราชบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีการศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนอันเป็น เยาวชนของชาติได้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ประนอม สุรัสวดี, 2539, หน้า 13)

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการเรียนการสอน รวมทั้งแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (ระวีวรรณ ศรีครามครัน, 2544, หน้า 251) สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จะนำมา ใช้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ควรมีความหลากหลาย เน้นสื่อ เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้โดย วิจารณ์ญาณในการเลือกใช้สื่อและแหล่งความรู้เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545ข, หน้า 5) การใช้สื่อการเรียน การสอนนั้น ถ้าครูผู้สอนให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการนำมาใช้แล้ว ก็จะทำให้ การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจ ยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความสุขสานในการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียวและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองเพิ่มขึ้น (กิดานันท์ มลิทอง, 2540, หน้า 88) สื่อจึงเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางความคิด ได้แก่ การคิด การไตร่ตรอง การคิด สร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมให้แก่ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียน กลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีมากมายหลายรูปแบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2545ข, หน้า 6) และสื่อเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน ก็คือ คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction--CAI) ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ได้รับการนำไปใช้ในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากมีคุณลักษณะ พิเศษที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541, หน้า 123) เพราะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นมีข้อดีที่เป็นประ โยชน์ต่อผู้เรียนอยู่หลาย

ประการ ซึ่ง กิดานันท์ มลิทอง (2536, หน้า 198); บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 123); ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2541, หน้า 12-13); บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542, หน้า 48) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำเสนอเนื้อหา รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง และมีสีสันสวยงามจึงทำให้สามารถดึงดูดความสนใจ ไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายกับผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี และให้ข้อมูลที่มีความแม่นยำย้อนกลับได้ทันที สามารถเสริมแรงนักเรียน จึงทำให้เกิดการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวระหว่างนักเรียน และคอมพิวเตอร์ คือ ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับบทเรียนได้ตามความต้องการ ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้เรียนที่มีความรู้พื้นฐานความรู้แตกต่างกันสามารถที่จะเลือกศึกษาบทเรียนได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล รวมถึงสามารถที่จะทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถใช้สอนได้แทบทุกวิชา โดยเฉพาะการสอนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จะได้ประสิทธิภาพมากกว่าวิชาอื่น ๆ

และจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยพบว่า มีผู้วิจัยหลายท่านได้นำเอาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่า ผลของการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมาก เช่น สุดใจ เลือดกระโทก (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำนาม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนแบบปกติ

จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในปี พ.ศ. 2548 เสรี จาละ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมแบบเกมการสอน เรื่อง “คำศัพท์” วิชาภาษาอังกฤษ และได้ผลการวิจัยว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมแบบเกมการสอน เรื่อง “คำศัพท์” วิชาภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/84.83 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริมแบบเกมการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 อภิญญา ชาติ (2547) ได้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ซึ่งเป็นการสอนระหว่างการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอน

ตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Tenses ของนักเรียนที่เรียน โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับนักเรียนที่เรียน โดยคู่มือครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งในปี 2546 พระมหาสังข์ทอง เพ็ญศรีใส (2546) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษตาม แนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง “คำกริยา” สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา จังหวัด อ่างทอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง “คำกริยา” มี ค่าเท่ากับ 81/87 และความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปี 2545 กมล บุตรแสง (2545) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร เช่นเดียวกับพระมหาสังข์ทอง เพ็ญศรีใส แต่เป็นเรื่อง กาล สำหรับนักศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา จากการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสาร เรื่อง กาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามี เจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เมื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเข้ามา มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน และผลของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นมี ประสิทธิภาพจึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยจะนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาเป็นส่วนหนึ่ง ของการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ อาจารย์กิ่งฟ้า แสงเทียนฉาย (การสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2550) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในหมวดวิชาภาษา ต่างประเทศของเรียนพิจิตรพิทยาคม อาจารย์หมวดภาษาต่างประเทศ ถึงปัญหาด้าน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า นอกจาก ปัญหานักเรียนต่อห้องที่มีจำนวนมากแล้ว นักเรียนยังขาดพื้นฐานความรู้ และ ทักษะทางภาษาอังกฤษที่ดี รวมทั้งมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษซึ่งปัญหาของเด็ก

ส่วนใหญ่คือ ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษา ซึ่งไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ส่งผลต่อการใช้ภาษา และเมื่อเรียนไม่เข้าใจก็ไม่กล้ายกมือถาม จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่เข้าใจบทเรียนเป็นผล ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในที่สุด และเนื่องจากเป็นช่วงชั้นที่มีการปรับเปลี่ยนสถานที่เรียนมาจากหลายแห่ง ทำให้ความรู้พื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนที่ได้รับจากการเรียนตอนประถมศึกษาชั้นนั้นแตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม นั้นพบว่า ผลการเรียนโดยรวมในวิชาภาษาอังกฤษนั้นยังไม่ดีเท่าที่ควร หรืออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ซึ่งจากข้อมูลพบว่า ในปีการศึกษา 2551 ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เฉลี่ยอยู่ที่ 2.63 และในปีการศึกษา 2552 ผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.54 (โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม, ฝ่ายวิชาการ, 2553)

จากปัญหาและการศึกษางานวิจัยดังกล่าวมาผู้วิจัยเชื่อว่า ถ้าเด็กมีทักษะพื้นฐานทางภาษาที่ดีก็จะสามารถที่จะผลิต และเข้าใจประโยคในภาษานั้น รวมถึงยังสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ซึ่งการจะทำให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีนั้นต้องได้รับการวางพื้นฐานทางภาษาที่ดีก่อน คือ ให้เด็กมีทักษะ ความรู้ ความสามารถทางด้านไวยากรณ์โดยรับรู้และเข้าใจรูปแบบหน้าที่ของคำในประโยค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกรินทร์ สังข์ทอง (2542) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานทางด้านไวยากรณ์ของภาษา คือ รู้หน้าที่และส่วนสำคัญของภาษา เพราะมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้อย่างถูกต้อง และเป็นบุคคลที่มีความสามารถทางภาษา คือ สามารถสร้างประโยคและเข้าใจประโยคในภาษา นอกจากการมีพื้นฐานที่ดีแล้ว ยังต้องได้รับการฝึกที่เหมาะสมเพียงพอ เมื่อเด็กมีทักษะพื้นฐานที่ดีแล้วก็จะสามารถสร้างประโยคได้ ตอบโต้หรือพูดคุยสื่อสารได้ในที่สุด ซึ่ง สุไร พงษ์ทองเจริญ (2540, หน้า 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของไวยากรณ์ไว้เช่นกันว่า ไวยากรณ์นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญของการใช้ภาษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งไวยากรณ์กับการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ต้องเรียนควบคู่กันไป ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถตามระดับของภาษาที่เรียน ซึ่งไวยากรณ์ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพราะคนเรานั้นใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์ ดังนั้นการสอนภาษาจึงควรสอนระบบของภาษาด้วย (สุมิตรา อังควัฒนกุล, 2540, หน้า 32) รวมถึงวิลเลียมส์ คีรินท์ (2542, หน้า 2) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนควรจัดลำดับการเรียนรู้จากส่วนย่อยของภาษาที่ผู้เรียนควรรู้อย่างเป็นระบบ ดังนั้นเราควรวางพื้นฐานที่ดีให้เด็ก และฝึกฝนอย่างเหมาะสม เพราะภาษาทุกภาษานั้นมีหลักการพื้นฐานเหมือนกันที่ว่าภาษาเริ่มจากการฟังจนเข้าใจความหมาย และพูดหรือโต้ตอบกับคู่สนทนาได้ การเรียนภาษาจึงต้องเข้าใจเสียง ศัพท์ และ โครงสร้าง เป็นพื้นฐานอย่างง่าย ๆ ก่อน ต่อจากนั้นก็ฝึกฝนจนคุ้นเคยและต่อเนื่องจนสามารถนำไปใช้ได้ ในที่สุด ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Parts of Speech ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนแบบปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียน เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 565 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการเรียน แบ่งเป็น
 - 1.1 การเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 - 1.2 การเรียนด้วยการสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อ้างอิงเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียน My World 1 (Manuel, 2007)

อ้างอิง ทวี คมดง

นียมคำศัพท์เฉพาะ

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนที่สร้างขึ้น โดยการสอนแบบเนื้อหา (tutorial) และมีโครงสร้างแบบเส้นตรง (linear) โดยใช้โปรแกรม Macromedia Authorware Professional ประกอบด้วยเนื้อหา ภาพ และเสียง

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง คุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่ง

80 ตัวแรก หมายถึง จำนวนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน

การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอน โดยครูผู้สอนตามเนื้อหา เรื่อง Parts of Speech

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ซึ่งได้มาจากคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง Parts of Speech สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จังหวัดพิจิตร มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ได้ทราบผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาอื่น ๆ ต่อไป